

MŠMT poř. č. 2

I.

Název legislativního úkolu			
návrh věcného záměru zákona o dobrovolnictví			
Předkladatel	Spolupředkladatel ¹	Stanovený termín předložení vládě	Předpokládaný termín nabytí účinnosti
MŠMT	MV	04.12	06.13

Transpozice práva EU: Číselné označení směrnic (nařízení) a jejich název v českém překladu	Termín stanovený pro implementaci
	vyberte měsíc.vyberte rok

II.

A. Kontext a definice problému
A.1 Definice problémů
<i>Potřeba nového zákona o dobrovolnictví vychází především z více než devítileté aplikační praxe zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), a z požadavků jeho uživatelů, kterými jsou nestátní neziskové organizace a občané, i z požadavků ústředních správních úřadů. Současný zákon o dobrovolnické službě zahrnuje pouze cca 10 000 dobrovolníků, tedy nepokrývá výraznou většinu dobrovolníků, kteří vykonávají dobrovolnou práci zejména v neziskových organizacích.</i>
A.2 Účel návrhu právního předpisu / cílový stav
<i>Cílem je provést právní úpravu v oblasti dobrovolnictví tak, aby byly odstraněny zjevné prvky diskriminace jednotlivých skupin dobrovolníků, aby byly zohledněny odůvodněné požadavky na změnu, které vyplynuly z aplikační praxe zákona o dobrovolnické službě a aby mohl být zákon efektivněji aplikován všemi zapojenými subjekty. Činnost dobrovolníků je jejich soukromou aktivitou, vykonávanou svobodně, ve volném čase a bez nároku na odměnu. Zároveň je však činností společensky prospěšnou a v některých případech doplňující nebo nahrazující činnost státních nebo samosprávných</i>

¹ V případě vyplnění rozvedte v části B.4 Spolupráce s ústředními orgány státní správy.

orgánů. Z tohoto důvodu je nanejvýš vhodné, aby stát netvořil překážky, ale vytvořil podmínky pro maximální rozvoj občanských iniciativ konaných ve prospěch veřejného zájmu.

A.3 Odůvodnění varianty přípravy legislativního návrhu

V současné době existuje v českém právním řádu pouze jeden speciální právní předpis, který upravuje problematiku dobrovolnické služby. Je jím zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů, který již není vyhovující.

Variantou původně byla novelizace tohoto zákona, ale počet navržených změn byl tak vysoký, že se již jedná o nový zákon.

A.4 Varianty posuzované v rámci věcného řešení, včetně stanoviska předkladatele ke zpracování RIA.

Je předkladatelem k předkládanému legislativnímu návrhu navrhováno zpracování RIA?

ANO Nulová varianta - ponechání současného stavu beze změny, varianta č. 2 - novelizace zákona o dobrovolnické službě, varianta č. 3 - zpracování nového zákona o dobrovolnické službě.

NE Uveďte zdůvodnění, proč nemá být k legislativnímu návrhu RIA zpracována.

A.5 Plánuje se s přijetím návrhu zákona současně přijetí prováděcích právních předpisů s termínem nabytí účinnosti současně se zákonem?

ANO NE

Pokud ano, definujte okruhy problémů a témat, které by měly prováděcí předpisy obsahovat / řešit. Není nutné uvádět přesný počet prováděcích právních předpisů a jejich přesné názvy.

A.6 Je na úrovni EU řešena iniciativa, která může ovlivnit východiska legislativního návrhu?²

ANO NE

Oblast dobrovolnictví je upravena v několika směrnicích a doporučeních Evropské unie. Jedná se o Program Evropské Unie „European Voluntary Service“, který upravuje Charta evropské dobrovolné služby přijatá Evropským parlamentem a Radou usnesením č. 1719/2006/ES z 15. listopadu 2006.

Podmínky přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby upravuje Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004.

Dalším dokumentem vydaným Komisí je Zelená kniha - Podpora mobility lidí ve vzdělávání č. COM/2009/329, která je po konzultacích ve fázi přípravy návrhu

² Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v Evropské Unii stanoví, že pokud to neohrožuje plnění leg. závazků, zdrží se předkladatel předložení návrhu právního předpisu, pokud v blízké době (zpravidla do 6 měsíců), bude přijat předpis EU, jehož implementace si vyžádá změnu téhož právního předpisu.

následných praktických opatření. Evropský parlament a Rada vydaly Doporučení ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (2006/962/ES).

B. Hodnocení dopadů – procesní stránka

B.1 Dotčené subjekty

Vzhledem k univerzálnosti a veřejnému (občanskému) principu dobrovolnictví se novela dotkne následujících skupin:

- 1) fyzické osoby – jako dobrovolníci / jako příjemci dobrovolnické služby;*
- 2) nestátní neziskové organizace – jako koordinátoři dobrovolnické služby v pozici vysílající organizace / jako příjemci dobrovolnické služby v postavení přijímající organizace;*
- 3) ústřední orgány státní správy a orgány územní veřejné správy - jako donoři dobrovolnické služby / jako příjemci dobrovolnické služby;*
- 4) další typy právnických osob – především v pozici příjemců dobrovolnické služby.*

B.2 Konzultace

V průběhu tvorby návrhu zákona o dobrovolnictví probíhaly za účelem dosažení co nejvhodnějšího řešení, formální či neformální konzultace s dotčenými subjekty, tj. především s odbornou veřejností, zejména neziskovými organizacemi, jež vykonávají dobrovolnickou činnost a příslušnými resorty, jichž se problematika dobrovolnictví dotýká.

Při konzultacích byla maximálně využita struktura koordinace Evropského roku dobrovolnictví (mezirezortní koordinační výbor, pracovní skupiny pro jedenáct oblastí dobrovolnictví a legislativní pracovní skupina).

V červnu roku 2011 bylo uskutečněno elektronické dotazníkové šetření mezi nestátními neziskovými organizacemi a širokou veřejností zaměřené na pozitiva a negativa zákona o dobrovolnické službě. Většina dotázaných je pro úpravu zákona o dobrovolnické službě, pro odstranění diskriminace členů jako dobrovolníků a pro prodloužení délky platnosti akreditace.

Základní znaky nové úpravy dobrovolnictví byly představeny 6. října 2011v Praze během setkání legislativní pracovní skupiny pro Evropský rok dobrovolnictví.

B.3 Dostupná data a zdroje statistik

- 1. Vzory a hodnoty dobrovolnictví v české a norské společnosti, Občanské sdružení HESTIA ve spolupráci s Univerzitou Karlovou, Nadací rozvoje občanské společnosti a norským partnerem Institute for social research Oslo.*
- 2. Studie o dobrovolnictví v Evropské unii – country report Česká republika.*
- 3. Financování volnočasových aktivit dětí a mládeže v ČR v letech 2004 – 2010 – Česká rada dětí a mládeže.*
- 4. Management dobrovolnictví, Hestia.*

5. Výzkum o stavu dobrovolnictví v ČR, MŠMT.

B.4 Spolupráce s ústředními orgány státní správy

Spolupředkladatelem zákona o dobrovolnictví je na základě jednání Rady vlády pro neziskové organizace a následné schůzce, kterou svolala zmocněnkyně vlády pro lidská práva Mgr. Monika Šimůnková, Ministerstvo vnitra ČR (MV). Byl vytvořen šestičlenný pracovní tým složený ze zástupců MŠMT, MV a Úřadu vlády, který připravil harmonogram konzultací a 9. 8. 2011 se sešel nad výsledky konzultací a formuloval obecné teze chystaného zákona. Tým se bude scházet v cca měsíčních intervalech a dopracovávat jednotlivé části chystaného zákona.

C. Očekávané specifické dopady – zaškrtněte, v případě kladné odpovědi dopady specifikujte.

C.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty ANO NE

- 1) Státní účelová dotace Ministerstva vnitra určená na podporu dobrovolnické služby organizované nestátními neziskovými organizacemi s akreditovaným projektem.
- 2) Zdravotní pojištění dobrovolníků.
- 3) Daňové úlevy dobrovolníků a organizací.
- 4) Náklady dobrovolníků např. na dopravu a stravování.

C.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR ANO NE

Dobrovolníci během dobrovolné práce získají kompetence, které zlepšují jejich uplatitelnost na trhu práce. Obzvláště velký dopad je prokázán u přeshraničního dobrovolnictví.

C.3 Dopady na podnikatelské subjekty ANO NE

C.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje), především v případě návrhu na přenesený výkon státní správy ANO NE

Samosprávné územní celky budou moci ušetřit veřejné výdaje v případě, že budou využívat dobrovolníky.

C.5 Sociální dopady (tj. dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny) ANO NE

Dobrovolníci zajišťují služby zejména pro specifické skupiny obyvatel a dobrovolnictví může být alternativou pro osoby nezaměstnané.

C.6 Dopady na životní prostředí ANO NE

C.7 Dopady na rovnost mužů a žen ANO NE

Kontaktní osoba/ osoby

Uved'te prosím kontakty na odpovědnou osobu, popřípadě osoby, které Přehled dopadů zpracovaly. Současně uved'te kontakt na osobu, která bude odpovědná za zpracování návrhu právního předpisu, včetně RIA, pokud není tato osoba shodná se zpracovatelem Přehledu dopadů.

- *Michal Urban, ředitel odboru pro mládež, MŠMT, 234 811 100, michal.urban@msmt.cz*
- *Petra Vymětalíková, referentka odboru pro mládež, MŠMT, 234 811 146, petra.vymetalikova@msmt.cz*